

Familjär medelhavsfeber

Familjär medelhavsfeber (FMF) tillhör gruppen autoinflammatoriska sjukdomar. Vid autoinflammatoriska sjukdomar finns en bristande reglering av det medfödda immunsystemet. Det leder till återkommande attacker av inflammation som påverkar hela kroppen, där det inte går att identifiera någon infektion eller autoimmun sjukdom som förklaring.

I Sverige finns uppskattningsvis 500 personer med familjär medelhavsfeber. Uppskattningsvis 100 000–200 000 personer i världen har sjukdomen, främst i östra Medelhavsområdet. Sjukdomen är ärftlig.

Symtom

De flesta med familjär medelhavsfeber får symtom under barn- och ungdomsåren.

Vuxna med sjukdomen har återkommande attacker av hög feber som varar i ett halvt till tre dygn. Barn kan ha kortare attacker. Ett vanligt symtom under en attack är svår smärta i magen som beror på bukhinneinflammation. En del har inflammation i lungsäcken, vilket leder till bröstsmärta vid andning och ibland andfäddhet.

Akut ledinflammation är vanligt och ofta påverkas exempelvis fot-, knä- och höftleder. Inflammationen medför svullnad, smärta och nedsatt rörlighet. Ledinflammationerna kan i enstaka fall ge bestående skada på leden.

Utanför attackerna är låggradig inflammation vanligt. Det innebär att kroppens immunsystem är fortsatt aktiverat, många gånger utan att ge några symtom. Om sjukdomen inte behandlas kan den kroniska inflammationen leda till att proteinet amyloid A ansamlas i och skadar inre organ (amyloidos). Njurarna påverkas vanligen först, med nedsatt njurfunktion som följd. Även andra organ kan påverkas, till exempel mag-tarmkanalen, hjärtat och levern.

Orsak

Familjär medelhavsfeber orsakas av förändringar i en gen. Det leder till förstärkt aktivering av ett protein som spelar en viktig roll vid regleringen av inflammation inom det med-

födda immunsystemet. Den förstärkta aktiveringen leder till att inflammation uppkommer utan någon bakomliggande infektion.

Behandling

Det finns ingen behandling som botar familjär medelhavsfeber. Behandlingen inriktas på att lindra symtomen, förhindra attacker, kontrollera den låggradiga inflammationen och förebygga amyloidos. Tidig diagnos och behandling är viktigt.

Kolkicin är ett läkemedel som används för att förebygga attacker vid familjär medelhavsfeber och kan i många fall eliminera dessa helt. Behandlingen skyddar också mot utveckling av amyloidos. Behandlingen påbörjas så snart diagnosen har fastställts och är livslång.

Kolkicin har ingen effekt under en pågående attack. Attacker behandlas med läkemedel som dämpar inflammationen, lindrar smärtan och sänker febern.

Om amyloidos utvecklas intensifieras behandlingen genom att den högsta tolererade dosen kolkicin ges och vid behov kompletteras med biologiska läkemedel.

Kronisk ledinflammation behandlas i första hand med läkemedel, men ofta behövs tillägg av kortisoninjektioner i den påverkade leden. Om detta inte är tillräckligt kan andra läkemedel som används vid reumatisk sjukdom övervägas.

Resurser

Resurser för diagnostik och behandling finns vid universitetssjukhusen.

Vid universitetssjukhusen finns även Centrum för sällsynta diagnoser (CSD). De kan ge vägledning och information om sällsynta hälsotillstånd.

Samhällets stödinsatser

Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar kan få olika typer av stöd och insatser. Mer information finns på Socialstyrelsens webbplats under *Samhällets stöd*.

Intresseorganisationer

- Reumatikerförbundet
- Riksförbundet Sällsynta diagnoser

Läs mer

Det här är en kort sammanfattning av texten i Socialstyrelsens kunskapsdatabas om sällsynta hälsotillstånd. Se vidare socialstyrelsen.se/kunskapsdatabasen.

Texterna i kunskapsdatabasen produceras av Informationscentrum för sällsynta hälsotillstånd vid Ågrenska på uppdrag av Socialstyrelsen.

E-post: sallsyntahalsotillstand@agrenska.se
Webbplats: agrenska.se/informationscentrum

Reviderad mars 2026.